

การวิจัยการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ความร่วมมือระหว่าง ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ชื่อผลงาน : การวิจัยการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ความร่วมมือระหว่างประเทศใน
อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ผู้ประดิษฐ์คิดค้น : รศ.ดร.มรรยาท รุจิวิชญ์

ชื่อหน่วยงาน : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โทรศัพท์/โทรสาร : 02-516-5381

E-mail: ruchiwit@yahoo.com

ได้รับรางวัล : งานวิจัยนี้ ผลิตนักศึกษาศึกษาปริญญาเอกจำนวน 5 คน นักศึกษาศึกษาปริญญาโท จำนวน 5 คน
อาจารย์วิจัยทั้งสิ้น 10 คน ผลงานวิจัยที่เผยแพร่จำนวนทั้งสิ้น 17 เรื่อง

รายละเอียดผลงาน :

การวิจัยการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระยะที่หนึ่ง เป็นการเก็บข้อมูลประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อและแนวโน้มการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม โลจิสติกส์ และสุขภาพ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง พร้อมทั้งเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกด้าน โดยประเทศไทยนั้น สถานที่เก็บข้อมูลคือ ปทุมธานี อ่างทอง และอุบลราชธานี ส่วน สปป.ลาว คือ เวียงจันทน์ สะหวันนะเขต และจำปาศักดิ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในไทย พบว่า คนไทยส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการเป็นประชาคมอาเซียนค่อนข้างน้อย แต่สำหรับผู้บริหารในระดับองค์กร โดยเฉพาะในส่วนของประเด็นระบบบริการสุขภาพแล้ว มีความกังวลในเรื่องการเป็นประชาคมอาเซียนที่จะก่อให้เกิดปัญหาการระบาดของโรคต่างๆ ซึ่งหายไปจากประเทศไทยแล้วจะกลับมาเกิดใหม่ ปัญหานี้เป็นประเด็นที่ตึงรับมากกว่าเป็นประเด็นเชิงรุกที่เจ้าหน้าที่กังวลว่า จะเป็นภัยคุกคามประเทศไทยหลังจากมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ส่วนประเด็นเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน ได้รับความสนใจและให้ความสำคัญว่าจะเป็นโอกาส และจุดแข็งของประเทศไทยหากได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐมากกว่านี้ สำหรับประเด็นด้านสังคมและวัฒนธรรมนั้น สังคมและวัฒนธรรมไทยและลาวไม่ได้มีความแตกต่างกันมากนัก ดังนั้นความร่วมมือกันในเรื่องสังคมและวัฒนธรรมจะทำให้เกิดจุดแข็งและเกิดความได้เปรียบเมื่อรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน ในประเด็นที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีและโลจิสติกส์นั้น เป็นประเด็นที่ต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมความรู้ทางด้านนี้ให้มากขึ้น เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการค้าการลงทุน โดยเชื่อว่าการพัฒนาทางด้านเครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศและโลจิสติกส์เป็นพื้นฐานในการพัฒนาการค้า

การลงทุนของประเทศซึ่งจะเป็นจุดแข็ง และโอกาสของประเทศในอนาคต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลาวพบว่า ประชาชนลาว ให้ความสำคัญกับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และเชื่อมั่นว่าเมื่อมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนแล้วจะทำให้เศรษฐกิจ การค้าการลงทุนของประเทศดีขึ้น สำหรับทางด้านสังคมและวัฒนธรรมนั้น พบว่า ลาวเป็นสังคมและมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง นอกจากนี้รัฐบาลลาวยังส่งเสริมให้มีการก่อตั้งองค์กรแม่หญิงซึ่งทำหน้าที่ดูแลให้ประชาชน และเยาวชน รักษาและอนุรักษ์วัฒนธรรมให้อยู่คู่ประเทศ ผู้ให้สัมภาษณ์ชาวลาวมีความเห็นเกี่ยวกับสังคมลาวว่า จะมีการขยายตัวทางสังคมและวัฒนธรรมมากขึ้น ดังนั้นจึงควรเตรียมประชาชนลาวให้มีการศึกษาสูงขึ้น โดยเฉพาะเพิ่มมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ในชนบท นอกจากนี้ รัฐบาลลาวควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเป็นศูนย์แหล่งพลังงานของเอเชีย การพัฒนาโครงข่ายทางรถไฟของประเทศ และการทำให้สปป. ลาวสามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้ (Land Link) ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าเป็นโอกาสที่จะทำให้ลาวมีเศรษฐกิจดีขึ้นหากการพัฒนาทั้งสามประเด็นข้างต้นประสบความสำเร็จ โครงการวิจัยนี้ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาที่สองและระยะที่สาม โดยระยะที่สองได้ดำเนินการในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามซึ่งอยู่ระหว่างการสรุปอภิปรายผลการวิจัย และระยะที่สามจะดำเนินการในประเทศกัมพูชา และสหภาพมาต่อไป

การศึกษาวิจัยดังกล่าว ทำให้ต้องค้นคว้าความรู้ด้านภูมิภาคศึกษาที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และคุณภาพชีวิต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการบูรณาการเพื่อการพัฒนาาร่วมกันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน และเป็นแนวทางสำหรับภาครัฐในการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์สำหรับการวางแผนเชิงนโยบายและการกำหนดยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อการพัฒนาและเติบโตร่วมกันอย่างยั่งยืน รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีระหว่างประชาชนอันจะเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ในทุกระดับอย่างแน่นแฟ้นและเสริมสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการสาธารณสุข กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษาในระดับนานาชาติ ส่งผลให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ และมีการประยุกต์องค์ความรู้ด้านภูมิภาคศึกษาไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ที่มาของโจทย์/หัวข้อวิจัย

- การพัฒนาของประเทศในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงจำเป็นต้องใช้ความร่วมมือระหว่างประเทศ เนื่องจากการใช้ทรัพยากรร่วมกัน หรือเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทรัพยากรในภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพ
- การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงซึ่งริเริ่มโดย “ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย” หรือ ADB นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงด้านอื่นๆ ของประชาชนในภูมิภาคนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ขอบเขตเนื้อหาที่ทำการวิจัย

ตัวอย่างการดำเนินงานวิจัยระยะที่ 2 โครงการวิจัยที่ 5: การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระบบการบริการสุขภาพและภาวะสุขภาพของประชาชนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ศึกษา ประกอบด้วย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เว้ และดานัง)

เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ศึกษา ประกอบด้วย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เว้ และดานัง)